

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Харківська державна академія
дизайну і мистецтв

« 31 » березня 2026 р.,

протокол № 7

В.о. голови приймальної комісії
Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
СПІВБЕСІДА з української літератури замість НМТ
для здобуття першого ступеня вищої освіти (бакалавр)
зі спеціальностей

В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

В2 Дизайн
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

В3 Декоративне мистецтво та ремесла
галузі знань Декоративне мистецтво та ремесла

В4 Образотворче мистецтво та реставрація
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

G17 Архітектура та містобудування
галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво

(денна/заочна форма навчання)

Зміст завдань відповідає програмі Національного мультипредметного тесту (НМТ) 2026 року, де українська література є вибірковим предметом.

Розділ «Українська література» охоплює всі теми, передбачені шкільним курсом української літератури, а саме:

- Усна народна творчість;
- Давня українська література;
- Література кінця XVIII – початку XX ст.;
- Література XX ст.;
- Твори українських письменників-емігрантів;
- Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI ст.).

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Усна народна творчість. Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки». Історичні пісні «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль». Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».

Давня українська література. «Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги). «Слово про похід Ігорів». Григорій Сковорода «De libertate», «Всякому місту – звичай і права...», «Бджола та Шершень».

Література кінця XVIII – початку XX ст. Іван Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка». Тарас Шевченко «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)), «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», «Заповіт». Пантелеймон Куліш «Чорна рада». Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я». Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини). Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля». Іван Франко «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?...», «Мойсей».

Література ХХ ст. Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків», «Intermezzo». Василь Стефаник «Камінний хрест». Ольга Кобилянська «Valse mélancolique». Леся Українка «Contra spem spero!», «Лісова пісня». Микола Вороний «Блакитна Панна». Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Павло Тичина «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «О панно Інно...». Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду...». Микола Хвильовий «Я (Романтика)». Володимир Сосюра. «Любіть Україну!». Валер'ян Підмогильний «Місто». Юрій Яновський «Майстер корабля». Остап Вишня «Моя автобіографія», «Сом». Микола Куліш «Мина Мазайло». Богдан-Ігор Антонич «Різдво». Олександр Довженко «Зачарована Десна». Андрій Малишко «Пісня про рушник». Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти – людина?», «Задивляюсь у ... твої зіниці...», «Лебеді материнства». Василь Голобородько «Наша мова». Олесь Гончар «Модри Камень». Григорій Тютюнник «Три зозулі з поклоном». Василь Стус «Господи, гніву пречистого...». Іван Драч «Балада про соняшник». Дмитро Павличко «Два кольори». Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай».

Твори українських письменників-емігрантів. Іван Багряний «Тигролови». Євген Маланюк «Уривок з поеми».

Сучасний літературний процес (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час вступної співбесіди перевіряється: вміння розрізняти види й жанри усної народної творчості, визначати провідні мотиви фольклорних текстів, їхні художні особливості; вміння розрізняти літературні роди, види й жанри, визначати роль і місце письменника в літературному процесі.

Оцінюється точність відповідей абітурієнта/абітурієнтки на кожне запитання та вміння аналізувати художній текст.

Для співбесіди з української літератури пропонується два питання (одне з теорії літератури, інше – на знання художніх текстів). Кожне питання оцінюється у 6 балів. Максимальна кількість набраних балів – 12. Переведення у шкалу 100–200 здійснюється згідно з таблицею.

Таблиця оцінювання результатів співбесіди

Рівні навчальних досягнень абітурієнтів		Бали	Оцінки	Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів
IV	Високий	200	12	Вступник має системні знання, здатність до самостійних узагальнень, творчо застосовує знання та володіє високим рівнем літературознавчої компетентності щодо ролі і місця письменника в літературному процесі.
		190	11	Вступник розрізняє літературні роди, види й жанри, визначає роль і місце письменника в літературному процесі, вільно володіє літературознавчою термінологією та демонструє вміння аналізувати літературні явища; відповіді аргументовані, висока культура мовлення.
		180	10	Вступник має глибокі знання, логічне мовлення, розрізняє літературні роди, види й жанри, визначає роль і місце кожного письменника у вітчизняному літературному процесі.
III	Достатній	170	9	Вступник надає повні відповіді, допускається незначних помилок, розрізняє літературні роди, види й жанри, визначає роль і місце кожного письменника у вітчизняному літературному процесі.
		160	8	Вступник володіє матеріалом, але без глибокого аналізу; надає правильні пояснення, проте не встановлює причинно-наслідкові зв'язки щодо ролі й місця того чи іншого письменника у вітчизняному літературному процесі.
		150	7	У цілому відповіді вступника правильні, є неточності щодо ролі й місця того чи іншого письменника у вітчизняному літературному процесі.

				процесі.
II	Середній	140	6	Вступник розуміє матеріал, але відповіді непослідовні; порушує логіку викладу, не може обґрунтувати власну думку.
		130	5	Вступник припускається помилок, потребує допомоги; відповідає на запитання лише після уточнюючих запитань екзаменатора.
		120	4	Вступник відтворює матеріал частково, припускаючись значних неточностей; відповіді неповні, знання елементарні.
I	Початковий	110	3	Вступник має поверхові знання, не володіє термінологією. Використовує окремі відомості без розуміння їхньої суті та взаємозв'язків.
		100	2	Відповіді вступника фрагментарні, з грубими помилками; відсутня логічність і зв'язність висловлювання щодо вітчизняного літературного процесу.
		99 і менше	1	Вступник не орієнтується у вітчизняному літературному процесі, не відповідає на жодне із запитань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська література. Довідник. Завдання у форматі НМТ. Харків: Талант, 2024. 200 с.
2. Витвицька С. Українська література: національний мультипредметний тест. 2025. 448 с.
3. Підручники і хрестоматії з української літератури для НУШ.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Харківської державної академії дизайну і мистецтв: <https://www.ksada.org/vstup/>.
2. Характеристика НМТ 2026 року: <https://osvita.ua/test/advice/64508/>.

Головний екзаменатор

Валентина БОРБУНЮК